

1. Dokažte, že podílové těleso oboru $\mathbb{Z}[i] = \{a + bi \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$ lze ztotožnit s tělesem $\mathbb{Q}(i) = \{a + bi \mid a, b \in \mathbb{Q}\}$ (nejprve tvrzení přesně zformulujte).

$$\text{C} \quad \text{R} \quad \text{V} \quad \text{R} \quad \text{R} \quad \text{R}$$

$$\frac{a+bi}{c+di} \cdot \frac{c-di}{c-di} = \frac{ac+bd + (bc-ad)i}{c^2+d^2} = \frac{ac+bd}{c^2+d^2} + \frac{bc-ad}{c^2+d^2}i$$

$c+di \neq 0$

$$a+bi = \frac{p}{q} + \frac{r}{s}i = \frac{ps+qrui}{qrs}$$

- $\varphi(a \cdot b) = \varphi(a) \cdot \varphi(b)$
- $\varphi(a+b) = \varphi(a) + \varphi(b)$

$p, q, r, s \in \mathbb{Z}$

2. Vydělte se zbytkem polynomy

(a) $x^4 + 3x^3 + 4x^2 + x + 3$ a $x^2 + 2$ v $\mathbb{Z}[x]$ a v $\mathbb{Z}_5[x]$; $[x^2 + 3x + 2]$, zbytek $-5x - 1 \in \mathbb{Z}[x]$, resp.
zbytek $4 \in \mathbb{Z}_5[x]$

(b) $x^{10} + x^9 + x^7 + x^5 + x^3 + x^2 + x$ a $x + 1$ v $\mathbb{Z}_2[x]$. $[x^9 + x^6 + x^5 + x^2 + 1]$, zbytek 1

a) $(x^4 + 3x^3 + 4x^2 + x + 3) : (x^2 + 2) = x^2 + 3x + 2$

$$\begin{array}{r} 3x^3 + 2x^2 + x + 3 \\ - 3x^3 \\ \hline -6x \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2x^2 - 5x + 3 \\ - 2x^2 \\ \hline -4 \end{array}$$

$$\mathbb{Z}[x]: x^2 + 3x + 2 \quad (-5x - 1)$$

$$\mathbb{Z}_5[x]: x^2 + 3x + 2 \quad (4)$$

4. Spočtěte NSD(f, g) a příslušné Bézoutovy koeficienty pro polynomy

(a) $f = x^3 + x^2 + x + 1$ a $g = x^2 + 2x + 2$ v oboru $\mathbb{Z}_3[x]$ a v oboru $\mathbb{Z}_5[x]$; $[2 = (2x+1)f + (x^2+x+2)g]$
v $\mathbb{Z}_3[x]$ a $x+3 = f + (4x+1)g$ v $\mathbb{Z}_5[x]$

(b) $f = x^3 - x^2 - x - 2$ a $g = x^3 - 2x^2 + 3x - 6$ v oboru $\mathbb{Q}[x]$. $[7x - 14 = (-x-2)f + (x+3)g]$

$h = \text{NSD}(f, g) =$
 $= a \cdot f + b \cdot g$
 a, b jsou polynomy

$x^3 + x^2 + x + 1$	1	0	$\downarrow - (x+2)$
$x^2 + 2x + 2$	0	1	$(x^3 + x^2 + x + 1) : (x^2 + 2x + 2) = \underline{x+2}$
x	1	$-x-2 = 2x+1$	$\downarrow - (x+2)$
2	$-x-2 = 2x+1$	$1 - (2x+1)(x+4) =$ $= 1 - 2x^2 - 4x - x$ $- 2 = x^2 + x + 2$	$\underline{x}$
0	.....	.....	$(x^2 + 2x + 2) : x = x + 2$

$\text{NSD}(f, g) = 2 = (2x+1) \cdot f + (x^2+x+2) \cdot g$

$2x \cdot 2 = 4x \equiv x$

3. Nechť T je těleso a $f, g \in T[x]$. Ukažte, že pokud $f \mid g$ a $g \mid f$ (jinými slovy f dělí g beze zbytku a g dělí f beze zbytku), pak existuje nenulové $u \in T$ takové, že $f = ug$.

$$\begin{aligned} f \mid g &\Rightarrow \deg(f) \leq \deg(g) \Rightarrow \deg(f) = \deg(g) & f : g = h \\ g \mid f &\Rightarrow \deg(g) \leq \deg(f) & \Leftrightarrow \deg(h) = 0 \\ && \Leftrightarrow h \in T \end{aligned}$$

5. Najděte všechny kořeny polynomu $f = x^2 + x \in \mathbb{Z}_6[x]$ v okruhu $\mathbb{Z}_6$ a napište všechny rozklady (až na pořadí) tohoto f na součin kořenových činitelů, tj. na součin tvaru $(x-a)(x-b)$, kde a, b jsou kořeny.

$$\begin{aligned} (x^2 + x) &= x \cdot (x+1) = x \cdot (x+1) = \underline{x} \cdot (\underline{x}-5) \\ (x^2 + x) &= (x-2)(x-\alpha) = \cancel{x} + (-\alpha - 2)x + 2\alpha \\ &(\cancel{x-2}) \cancel{(x-3)} & 2\alpha = 0 \Rightarrow \alpha = 3 \end{aligned}$$

0	✓
1	✗
2	✓
3	✓
4	✗
5	✓